

Datum 2023-03-28
Diarienummer 0198/23

Handläggare: Carina Falkewall, Maria Emanuelsson
Telefon: 031-365 00 00 (växel)
E-post: karina.falkevall@arbvux.goteborg.se

Uppföljning av uppdrag från kommunfullmäktige 2022-04-28 § 28 om reviderat reglemente

Ärendet

Begäran från stadsledningskontoret om att arbetsmarknad- och vuxenutbildningsförvaltningen ska inkomma med underlag kring de uppdrag som kommunfullmäktige beslutade 2022-04-28 § 28 om reviderat reglemente. Förändring i nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildnings reglemente innebär att nämnden *"ansvarar för att verkställa socialnämndernas beslut enligt 4 kap. 4 § socialtjänstlagen om deltagande i anvisad praktik, kompetenshöjande verksamhet eller annan insats som syftar till självförsörjning. Vid verkställandet fullgör nämnden socialtjänstuppgifter."*

Socialförvaltningarna och arbetsmarknad- och vuxenutbildningsförvaltningen (Arbvux) har uppdragen gemensamt och lämnar ett gemensamt underlag.

Bakgrund

I början av 2022 genomfördes en genomlysning av samverkansformer och samverkansmandat samt en beskrivning av insatser inom de fyra socialförvaltningarna och Arbvox. Arbetet finns beskrivet i *"Rapport för att stödja nyordningen av arbetsrehabiliteringens organisatoriska hemvist"*. Utifrån rekommendationer i rapporten har prioriteringar gjorts och en plan för arbetet tagits fram. Samordnings- och beredningsgruppen fick ett uppdrag av samtliga direktörer och bildade en utvecklingsgrupp för att omhänderta uppdraget. I utvecklingsgruppen ingår bland annat avdelningschefer för försörjningsstöd från samtliga socialförvaltningar och Arbvox samt utvecklingschef FINSAM. Arbetet sker i samverkan för att genomföra KF-uppdraget *Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att fortsätta utveckla arbetet med arbetslivsinriktad rehabilitering tillsammans med berörda nämnder. Nämnden får samordningsmandatet att anskaffa arbetslivsinriktade tjänster från externa aktörer inkl. idéburen sektor utifrån behov.* Arbetet med arbetslivsrehabilitering behöver innehålla ett förtydligande av hanteringen av beslut enligt SoL 4 kap. 4 §.

Under förra året breddade Kompetenscenter sin målgrupp och påbörjade ett förändrat arbetssätt med syfte att kunna ge insatser till personer med behov av stöd längre än de tidigare beslutade 18 månaderna. Ett arbete påbörjades även med att skriva in försörjningsstödstagare som studerar SFI i verksamheten. Nya insatser har tagits fram och verksamheten har nu även kompetens i form av arbetsterapeuter för att möta nya deltagares behov.

Sedan juli 2022 har nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildnings ett nytt reglemente där nämndens ansvar tydliggörs i utförandet av socialtjänstlagen (SoL) 4 kap. 4 §. Nämnden kan verkställa samtliga beslut om insatser enligt SoL 4 kap. 4 § för socialnämnderna Nordost, Centrum, Sydväst och Hisingen.

Samverkan

Socialförvaltningarnas avdelningschefer för försörjningsstöd och Arbvux avdelningschef för arbetsmarknad har tagit fram ett gemensamt underlag för att lämna svar på resultatet av ett reviderat reglemente för nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning. Verksamhetsutvecklare från socialförvaltningen sydväst och utvecklingsledare för stadenövergripande kunskapsstöd och utveckling har konsulterats gällande statistikuppgifter i Treserva.

Uppdrag

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning samt socialnämnderna återkomma med en rapport senast i juli 2023 som beskriver om det finns ärenden som avslutats i nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning men där de aktuella personerna inte blivit självförsörjande och haft fortsatt behov av försörjningsstöd

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning samt socialnämnderna återkomma med en rapport senast i juli 2023 på hur lång den genomsnittliga tiden i försörjningsstödet har varit innan beslut om deltagande i arbetslivsinriktad rehabilitering fattas

Kommunstyrelsen får i uppdrag att återkomma senast i juli 2023 med eventuella förslag på justeringar i syfte att säkerställa såväl likvärdighet i staden såsom att fler personer får tillgång till arbetslivsinriktad rehabilitering

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning samt socialnämnderna återkomma med en rapport senast i juli 2023 på det reella utfallet i form av antalet deltagare och antalet beslut på föreliggande ändring i reglementet Göteborgs Stads nämnd för arbetsmarknad och vuxenutbildning tillsammans med jämförande statistik från tidigare reglemente

Uppföljning av uppdrag

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning samt socialnämnderna återkomma med en rapport senast i juli 2023 som beskriver om det finns ärenden som avslutats i nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning men där de aktuella personerna inte blivit självförsörjande och haft fortsatt behov av försörjningsstöd

Det finns deltagare som avslutas i nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning och som fortsatt behöver försörjningsstöd. Under 2022 avslutades totalt 602 deltagare från

Kompetenscenter. Av dem blev 61 procent självförsörjande genom arbete, studier eller andra medel.

177 personer avslutades i nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning för att de har behov av stöd eller insats som inte kan tillgodoses inom Kompetenscenters arbetsmarknadsinriktade uppdrag. Denna avslutsorsak utgjorde cirka 30 procent av det totala antalet avslut som gjordes inom Kompetenscenter under 2022.

Det var bland annat insatser av mer behandlingsinriktad karaktär (60 personer) som behövdes för personer i denna avslutskategori. Deltagare som hade ”Behov av stöd från annan instans” behövde mer stöd och hade omfattande psykisk ohälsa eller en diagnos som hindrade personen att vara på Kompetenscenter. Deltagarna kunde även ha en omfattande fysisk ohälsa med kontakt eller behov av kontakt med vården som påverkade deltagarens möjlighet att delta i aktivitet. En del deltagare hade även ett aktivt missbruk och där missbruket satte stopp för att delta i aktivitet. Det är oerhört viktigt att individen får rätt till den insats som man har behov av. En individuell bedömning görs alltid av socialtjänsten med utgångspunkt i deltagarens behov och förutsättningar för att nå sysselsättning. Överlämning av deltagare från Kompetenscenter till socialtjänsten sker i samverkan.

En annan grupp var de deltagare (42 personer) som fick insatser och rustades på Kompetenscenter för att kunna gå vidare till Arbetsförmedlingens Kundval Rusta och Matcha. Dessa personer kunde enligt gällande regler inte vara aktuella på Kompetenscenter samtidigt som de hade en insats från Arbetsförmedlingen, därför måste de avslutas.

Vidare fanns en grupp som inte följde planeringen eller som hade fullföljt planering och fick en ny planering (36 personer). Det var personer som inte hörts av eller som hade behov av att, i samråd med socialtjänsten, få en ny planering.

Socialtjänsten återkallade uppdrag (8 personer) och några deltagare gick på föräldraledighet (10 personer). Två deltagare fick studera med försörjningsstöd. Övriga deltagare (19 personer) flyttade, bytte Kompetenscenter (ny handläggare ska godkänna planeringen) samt andra orsaker.

Arbvux och socialförvaltningarna behöver fortsätta utveckla samarbetet med fokus på parallella insatser som kan utföras av flera instanser eller huvudmän. Det kommer att öka förutsättningarna att vara inskriven på Kompetenscenter även om man har andra behov.

I socialtjänstens verksamhetssystem Treserva registreras inte ärenden som avslutats hos Kompetenscenter för att de inte kunnat tillgodogöra sig arbetsmarknadsinsatser. Därför finns ingen statistik att inhämta från Treserva.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning samt socialnämnderna återkomma med en rapport senast i juli 2023 på hur lång den genomsnittliga tiden i försörjningsstödet har varit innan beslut om deltagande i arbetslivsinriktad rehabilitering fattas

I socialtjänstens verksamhetssystem Treserva är det inte möjligt att se hur lång den genomsnittliga tiden i försörjningsstöd varit innan beslut fattas om deltagande i arbetslivsinriktad rehabilitering. I nuläget finns ingen rutin om att registrera beslut i Treserva kopplat till verkställighet av arbetslivsinriktad rehabilitering SoL 4 kap. 4§. Bristen på statistik kan också handla om konfigurering i verksamhetssystemet.

Det är dock möjligt att mäta hur lång period individen varit aktuell innan beslut om insats på Kompetenscenter fattats. Det kan vara möjligt att bygga in statistik om genomsnittstid i beslutsstödet men det måste undersökas först.

ÅR	2020	2021	2022
Antal månader i försörjningsstöd innan beslut om insats på KC	24	23	30

Statistik från verksamhetssystemet Treserva

Den genomsnittliga tiden kan upplevas som lång innan den enskilde får insats via Kompetenscenter. Genomsnittstiden kan påverkas av bland annat föräldraledighet, SFI-studier (Kompetenscenter SFI implementerades under 2022) eller sjukskrivning. Personen kan också ha haft annan insats i socialtjänstens regi eller deltagit i ESF-projekt.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att återkomma senast i juli 2023 med eventuella förslag på justeringar i syfte att säkerställa såväl likvärdighet i staden såsom att fler personer får tillgång till arbetslivsinriktad rehabilitering

Under 2022 startade en utvecklingsgrupp för att samverka i arbetet med KF:s uppdrag *Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att fortsätta utveckla arbetet med arbetslivsinriktad rehabilitering tillsammans med berörda nämnder. Nämnden får samordningsmandatet att anskaffa arbetslivsinriktade tjänster från externa aktörer inkl. idéburen sektor utifrån behov.* Detta uppdrag hänger mycket väl samman med uppdraget att återkomma med eventuella förslag på justeringar i syfte att säkerställa såväl likvärdighet i staden såsom att fler personer får tillgång till arbetslivsinriktad rehabilitering. Uppdrag kring arbetslivsinriktad rehabilitering återrapporteras i samband med delårsrapport per augusti.

Arbvux och socialförvaltningarna har tillsammans arbetat med hanteringen av beslut enligt SoL 4 kap. 4 § för att utforma en likvärdighet i staden. Personer i behov av arbetsrehabiliterande insatser ska få likvärdiga bedömningar och beslut. Individer ska ha tillgång till likvärdiga insatser och i större utsträckning ska fler individer få tillgång till insatser. För socialtjänstens del kommer automatiseringen att bidra till ökad samverkan utifrån ett individperspektiv då de i större utsträckning kommer att kunna fokusera på ett klientnära arbete.

I remissvaret inför KF:s beslut om Arbvux regementsförändring ansåg socialförvaltningarna att det var för en för snäv målgrupp utifrån deras bedömningar kopplat till SoL 4 kap. 4 §. Under det gemensamma arbetet har parterna kommit överens om en modell som innebär en tolkning av SoL 4 kap. 4 § där en vidare målgrupp ryms. Modellen bygger på ett arbete som Eskilstuna kommun har tagit fram. Utifrån det bedöms regementsförändringen kunna kvarstå, samtidigt som socialtjänstens synpunkter har

omhändertagits. I denna modell har behovet av motprestation vävts in så väl som aktivitetsplikten som utreds nationellt. För individen är det viktigt att det kopplas till att ”alla har rätt att få ett arbete...” Denna rätt finns i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna (artikel 23).

Slutsatsen utifrån samverkan är att det behöver utformas en modell för de personer i behov av insatser enligt SoL 4 kap. 4 § såväl som de som behöver insatser med beslut enligt SoL 4 kap. 1 §.

I stadens utvecklingsgrupp pågår ett arbete parallellt med att se över stadens tjänsteutbud. Detta för att kunna kartlägga bland annat vilka insatser finns, vem erbjuds dessa insatser, är det fler aktörer som utför samma insatser med mera. Kartläggningen blir ett underlag för att se över stadens insatser för att kunna erbjuda alla göteborgare likvärdiga insatser. Utbudet enligt SoL 4 kap 4 § kommer att samlas hos Arbvux. Idag utförs en del av dessa insatser inom några socialförvaltningar.

Socialförvaltningarna har på ett övergripande sätt delat statistik med Arbvux. Det innebär att ett gemensamt arbete med resultatet av vecka 40-kartläggningen kunnat genomföras. Dock behövs en fördjupad behovsanalys göras utifrån individens behov med särskilt fokus på parallella insatser. Utifrån det kommer insatsbehov och kompletterande insatser definieras, både utifrån SoL 4 kap 4 § och SoL 4 kap. 1 §.

Socialförvaltningarna och Arbvux har också samverkat kring beslutsstöd och bedömningsstöd, vilket ger en samlad gemensam behovsbild. Det innebär att förvaltningarna kan intensifiera arbetet med försörjningsstödstagares behov för att komma i arbete, studier eller annan sysselsättning. Det betyder också att möjlighet till ökad likvärdighet i handläggningen.

Under de senaste åren har behovet av ekonomiskt bistånd minskat markant. Inflödet till försörjningsstöd är lågt och många har kommit ut i arbete på grund av högkonjunktur och olika insatser. De personer som finns kvar i försörjningsstöd har mer omfattande behov av insatser och ofta av parallella insatser från flera huvudmän.

ÅR	2020	2021	2022
Antal hushåll med försörjningsstöd	14 197	13 478	11 397
Antal personer med försörjningsstöd	15 718	14 930	12 634

Statistik från verksamhetssystemet Treserva

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning samt socialnämnderna återkomma med en rapport senast i juli 2023 på det reella utfallet i form av antalet deltagare och antalet beslut på föreliggande ändring i reglementet Göteborgs Stads nämnd för arbetsmarknad och vuxenutbildning tillsammans med jämförande statistik från tidigare reglemente

I samverkan mellan socialförvaltningarna och Arbvux har det framkommit att det inte finns en enhetlig hantering av SoL 4 kap. 4§ vilket kan påverka implementeringen av Arbvux nya reglemente. Det pågår ett förvaltningsgemensamt utvecklingsarbete för att uppnå målet med Arbvux nya reglemente.

I socialtjänstens verksamhetssystem Treserva registreras inte samtliga beslut om behov enligt SoL 4 kap 4§ utifrån Arbvux nya reglemente och därför saknas jämförande statistik. Vidare är det fler aktörer som kan ge insatser enligt SoL 4 kap. 4§ och vissa socialförvaltningar har också egna verksamheter som utför insatser för deltagare i behov av insats enligt SoL 4 kap. 4§. Socialtjänsten har identifierat brister i registreringen i Treserva och det handlar både om rutiner och konfigureringsarbete.

Under 2022 har det totalt varit 1237 personer inskrivna på Kompetenscenter. Under hösten har inflödet ökat och samma trend syns även första kvartalet 2023. I mars 2023 har redan 817 personer blivit inskrivna. Då Kompetenscenter inte har registrerat deltagarens beslutsgrund kan siffrorna i tabellen nedan inte särskilja om deltagare har ett beslut enligt SoL 4 kap. 4§ eller SoL 4 kap. 1§. Kompetenscenter arbetar med deltagare utifrån båda beslutsgrunderna.

ÅR	Jan 2022	Jan 2023
Antal inskrivna deltagare på KC	515	703

Statistik från verksamhetssystemet GWA inom Arbvux

Utifrån socialtjänstens kategorisering av behov, i vecka 40-kartläggning, finns fortfarande fler individer som skulle kunna få insatser via Kompetenscenter. Utifrån underlaget från mätningstillfället (i oktober förra året) framkommer att cirka 1800 personer kan vara aktuella för insatser via Arbvux. Förvaltningarna kommer att fortsätta arbetet med att utveckla den gemensamma behovsanalysen.

Arbetet framöver

Samverkan mellan socialförvaltningarna och Arbvux fortgår för att optimera insatser och att säkerställa att alla deltagare förflyttas närmare arbetsmarknaden och egen inkomst. Under förra året breddade Kompetenscenter sin målgrupp och påbörjade ett förändrat arbetssätt med syfte att kunna ge insatser till personer med behov av stöd längre än de tidigare beslutade 18 månaderna. Nya insatser har tagits fram och det har också inneburit nya arbetssätt. Resultatet av detta arbete är att fler personer kan få insatser från Kompetenscenter och att fler personer kan få parallella insatser.

Socialtjänstens nyttorealiseringskring automatiseringen visar att tid kommer att frigöras för handläggare. Denna tid behöver nyttjas för individer med behov av samverkan från flera parter. Det är en framgångsfaktor att myndighetsutövare finns med i flerpartssamtal i den gemensamma uppföljningen. Ett exempel på detta är Fler Föräldrar I Arbete (FFIA)

där socialtjänsten och Kompetenscenter har ett mycket nära samarbete kring hela familjens förutsättningar så att fler föräldrar kan få ett arbete.

I staden har det inte funnits en enhetlig hantering av beslut enligt SoL 4 kap. 4§ men under arbetets gång har det visat sig vara en central fråga. Därför finns nu ett framtaget material för att särskilja beslutsgrunderna. Arbvux har fått ansvaret att verkställa socialnämndernas beslut enligt SoL 4 kap. 4 § om deltagande i anvisad praktik, kompetenshöjande verksamhet eller annan insats som syftar till självförsörjning. Men Arbvux ska också ta de initiativ som behövs för att främja sysselsättningssituationen och då finns möjligheten att i samverkan med socialtjänsten ta fram insatser enligt SoL 4 kap. 1 §. I dess fall handlar det nästan uteslutande om parallella insatser.

Arbetet fortgår med att utveckla arbetssätt kring arbetslivsinriktad rehabilitering tillsammans med socialförvaltningarna. Utvecklingsarbetet behöver fortgå under hela 2023. Många frågor behöver tydliggöras. Det kräver mycket samverkan och en arena (utvecklingsgruppen) har skapats för att omhänderta frågan.

Det finns stora möjligheter att utveckla registreringen i socialtjänstens verksamhetssystem Treserva för att exempelvis kunna följa personer i behov av arbetslivsinriktad rehabilitering Ett sådant utvecklingsarbete är redan identifierat av socialförvaltningarna och kommer att påbörjas. Det kan dock vara en svårighet att ta fram aggregerade data för hela staden då GDPR måste beaktas.

För socialförvaltningarna och Arbvux

Maria Balaban Avdelningschef försörjningsstöd socialförvaltningen Hisingen

Jörgen Larzon Avdelningschef vuxen och försörjningsstöd socialförvaltningen Sydväst

Fredrik Nilsson Avdelningschef vuxen och försörjningsstöd socialförvaltningen Centrum

Bjarne Öhman Avdelningschef vuxen och försörjningsstöd socialförvaltningen Nordost

Carina Falkewall, Avdelningschef arbetsmarknad- och vuxenutbildningsförvaltningen